

Slovenski hmeljar

Glasiló hmeljarskega društva za Slovenijo

izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za nečlane Din 30.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto IV

Celje, dne 10. februarja 1933

Štev. 3

Kdaj in s čim gnojiti hmelju

Hmeljska poskusna postaja v Hüllu v Nemčiji že več let izvaja natančne poskuse z gnojenjem hmelja. Nedavno je objavila uspehe dosedanjih poskusov, iz katerih se tudi mi lahko marsikaj naučimo.

Ugotovljeno je, da hmelj v 24 urah zraste povprečno za 20 cm in včasih že v 55 dneh doseže do vrha opor. Zato pa hmeljska rastlina tudi zelo hitro črpa hranilne snovi iz zemlje, kar je treba upoštevati pri gnojenju hmelja. Poleg tega pa je treba upoštevati tudi okolnost, da hmeljska rastlina potrebuje največ hranilnih snovi tedaj, ko stvarja kobule. Iz vsega tega pa sledi, da hmeljski nasad, ki naj dá obilne pridelke in prvovrstno blago, potrebuje dovolj in takih hranilnih snovi, ki so rastlini lahko in hitro dostopne. Ako je v zemlji premalo hranilnih snovi, začne rastlina hitro pešati, kar se je lahko prav dobro opazalo zadnja leta. Take sestradane rastline pa kaj rade napačejo razne bolezni in škodljivci, zlasti rdeči pajek.

Nizke hmeljske cene zadnjih let so povzročile, da so hmeljarji preveč štedili z izdatki in stradali nasade. Ako hočemo doseči zopet obilnejše pridelke in boljšo kakovost blaga, je neobhodno potrebno, da nasade zopet pravilno in zadosti gnojimo.

Koliko in kako bomo gnojili, zavisi od kakovosti zemlje, rastline, vrste hmelja, pridelka in prav posebno še od razdalje poedinih rastlin. Zato je gnojenje v različnih krajih in legah različno. V splošnem pa se množina potrebnih gnojil dviga z oddaljenostjo (?) posameznih rastlin med seboj in višino opor.

Temelj gnojenja hmelju je hlevski gnoj in kompost. Kakor uče skušnje zadnjih let, pa je zelo

gospodarsko uporabljati poleg tega za hmelj tudi umetna gnojila. Ker pa so odločujoči činitelji v raznih nasadih kaj različni, je mogoče glede gnojenja hmelja podati le splošne smernice. Na podlagi dolgoletnih gnojilnih poskusov se je v Nemčiji izkazalo za večjo oddaljenost rastlin in visoke opore kot najboljše naslednje gnojenje: na 1000 sadežev poleg hlevskega gnoja še 100 kg kalijeve (40%) soli, 150 kg Tomaževe žindre in 100 kg dušičnatega (20%) gnojila; če pa se ni gnojilo s hlevskim gnojem, je potrebno vzeti navedenih umetnih gnojil še enkrat toliko.

Razne preizkušnje iz hmeljskih nasadov dokazujejo, da se hmeljska rastlina precej dobro prilagodi različni množini apna v zemlji. Ker pa hmelj odvzema iz zemlje letno prav znatne množine apna, moramo to apno v zemlji zopet nadomestiti na ta način, da hmeljske nasade tudi apnamo.

Za apanje hmeljskih nasadov je najugodnejši čas v suhih jesenskih dneh.

S hlevskim gnojem je najbolje gnojiti jeseni ali pozimi. Tedaj se trosi tudi kalijevo sol in Tomaževo žindro, da se gnojila preko zime dobro razkrojijo v zemlji in so spomladi mladi hmeljski rastlini lahko dostopna. Če pa je bilo iz kateregakoli vzroka potrebno preložiti gnojenje na pomlad, je treba tedaj gnojiti najpozneje še pred odkopavanjem, da se gnojila dobro premešajo z zemljo. Namesto Tomaževe žindre se priporoča spomladi vzeti superosfat, ki vsebuje fosforno kislino v lažje razkrojljivi obliki.

Z dušikom se gnoji pravilno šele spomladi, in to v več obrokih, kakor se pač rastlina razvija. V različni dobi vegetacije je tudi potrebno različno dušičnato gnojilo. Za zgodnje gnojenje se obneseša amonsulfat in apneni dušik. Z apnenim

dušikom pa je bolje gnojiti že v jeseni ali spomladi še pred odkopavanjem, ker se je pri poznejšem gnojenju s tem gnojilom večkrat opazilo, da so bili krilni lističi kobul spaljeni. Za poznejša gnojenja se vzame čilski soliter ali pa gnojnico. Izrečno je treba poudariti, da je gnojnica zelo dobro dušičnato gnojilo za hmelj.

Izdatki za gnojila so v primeri z drugimi izdatki za hmelj razmeroma majhni. Ako je cena za hmelj višja kakor izdatki za gnojenje, obiranje in sušenje, kar je v normalnih letih vedno, se gnojenje nesporno izplača. Če vsa znamenja ne varajo, je nerentabilnih cen v hmeljarstvu za bližnjo bodočnost konec. Primerno in pravilno gnojenje je edino sredstvo, ki ga brez škode in rizika lahko uporabimo, da povečamo pridelke naših nasadov. Zadostno, pravilno in polno gnojenje pa je potrebno in priporočljivo tudi zato, da vrnemo našim nasadom, kar smo jim ostali dolžni zadnja leta, ko smo premalo gnojili in nasade vse preveč stradali.

Dipl. ing. J. Dolinar :

Zatiranje rastlinskih bolezni in škodljivcev v Ameriki

(Konec.)

Tudi fluor v obliki fluoridov in silicifluoridov je kot insekticid že dlje časa v rabi; v novejšem času se uspešno uporablja zoper molje v volnenih izdelkih. Kakor so v novejšem času ugotovili, se fluor v gotovih slučajih lahko uspešno uporablja namesto arzenika. Ker se fluor pridobiva kot stranski proizvod v industriji superfosfatov, ga je dovolj na razpolago in je razmeroma tudi zelo poceni.

Z vodo emulgirana petrolejska olja pa so kot insekticid v Ameriki najbolj v rabi in znaša letna poraba nad 5 milijonov galon (489.500 hl).

Kakor je iz navedenega razvidno, so tudi v Ameriki sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev zelo različna ter se jim tudi tam, do danes vsaj, še ni posrečilo najti univerzalnega kombiniranega sredstva zoper vse razne bolezni in škodljivce kulturnih rastlin. Splošno kot insekticid, torej sredstvo za zatiranje škodljivcev, prevladuje petrolejeva emulzija, v ostalem pa se kot insekticidi in fungicidi uporabljajo precej slično kakor pri nas v glavnem arzenikove, bakrene in žveplene spojine. Vsekakor pa je uporaba raznih sredstev v Ameriki razmeroma mnogo večja kakor pa pri nas. Praktični Američani so namreč izračunali da škoda, ki jim jo povzročajo razne bolezni in škodljivci na kulturnih rastlinah, znaša letno nad

2 milijardi dolarjev (nad 110 milijard Din). Zato pa so jim napovedali neizprosni boj ter jih zatirajo vedno ter povsod in z vsemi razpoložljivimi sredstvi, samo da bo škoda čim manjša.

Razno

Pivovarstvo na Češkoslovaškem nazaduje in vedno bolj občuti sedanjo svetovno gospodarsko krizo. V pivovski industriji je investiranih 4 milijarde Kč, letno porabijo pivovarne 23.000 vagonov ječmena in 35.000 stotov hmelja, zaposlujejo 20.000 oseb in plačajo letno 660 milijonov Kč državnega in 100 milijonov Kč občinskega davka. Pred vojno je pivovarska industrija na ozemlju sedanje Češkoslovaške producirala letno 12.400.000 hl piva, katerega se je nad 1.000.000 hl izvažalo v tujino. Tekom vojne je produkcija padla na 1.740.000 hl. Po vojni se je produkcija naglo zopet dvigala in dosegla v letu 1922 že 6.122.000 hl, v letu 1930 višek 11.794.000 hl, t. j. 95 % predvojne produkcije. Tedaj pa je začela produkcija hitro padati, v letu 1930 na 10.385.000 hl in v letu 1932 na 9.600.000 hl, t. j. komaj še 78 % predvojne produkcije. Izvoz piva je znašal leta 1929 še 272.000 hl, lani pa komaj še 100.000 hl, t. j. 10 % predvojnega izvoza. Vzrok silnemu nazadovanju konsumna piva je poleg splošne gospodarske krize tudi previsoko obdavčenje piva, ki znaša 62-40 Kč, t. j. z občinskim davkom skoro $\frac{2}{3}$ cene piva. Pivovarni je bilo pred vojno 678, ob koncu vojne 547, v letu 1922 zopet 591, potem pa vedno manj in jih je sedaj le še 420. Predvsem izginjajo manjše pivovarne, do 10.000 hl. Konsum piva na osebo je znašal v letu 1930 povprečno še 76-2 l, lani komaj še 60 l. Vkljub na videz slabemu položaju pa ima pivovarska industrija na Češkoslovaškem čvrste temelje in bo lahko še dolgo kljubovala tudi še hujši krizi.

Hmeljarji v Nemčiji se pripravljajo, da pridelajo v tekočem letu čim več hmelja in tako krijejo ne samo domačo potrebo, temveč tudi izvoz, in da pridelajo tudi glede kakovosti čim boljše blago. Nasade pridno apnajo ter gnojijo s fosfornimi in kalijevimi umetnimi gnojili, v kolikor nimajo zadosti hlevskega gnoja. Nabavljajo nove hmeljske škropilnice in popravljajo stare, da obvarujejo pridelke peronospore. Popravljajo, preurejajo in modernizirajo sušilnice, da ne bodo pokvarili kakovosti pridelka pri sušenju na slabih sušilnicah. Češki hmeljarji vse to ljubosumno ugotavljajo in jih skušajo v vsem posnemati. To naj bo poučen opomin tudi našim hmeljarjem, da sledijo svojim inozemskim tovarišem in tudi ukrenejo pravočasno vse, da si zagotovijo izdatnejši in v kakovosti čim boljši in brezhibni pridelke, kajti že danes je gotovo, da bo tudi v bodoči sezoni predvsem kakovost blaga določala ceno.

Izvoz hmelja v Ameriko. Ameriški trgovski ataše v Pragi, John C. Blies, je v nekem razgovoru izjavil, da čas, ko bo pivo v Ameriki zopet dovoljeno, sicer ni več daleč, vendar se pa ne bodo več dopustili »saloni«, kjer se je pred prepovedjo točenja alkoholnih pijač

Inserirajte v „Slov. hmeljarju“!

izločilo največ piva. Merodajni krogi v Ameriki so tudi trdno prepričani, da konzum piva ne bo dosegel več predvojne višine. Leta 1913 se je izvozilo samo iz Češkoslovaške v Ameriko piva za 1,021.000 dolarjev (76,575.000 Din), hmelja celó za 1,347.000 dolarjev (101,025.000 Din). Tolikšnega uvoza v Ameriko sedaj najbrž ne bo več mogoče doseči. Vsekakor pa so boljši izgledi za uvoz hmelja kakor piva, ker ameriško hmeljarstvo na večjo porabo ni pripravljeno. Predloga za proizvod 3-2% piva pa ameriški senat bržkone ne bo odobril. Kar se tiče zaščitnih carin je večina ameriških gospodarstvenikov mnenja, da jih je treba znižati. Politiki pa se temu seveda protivijo. Carina na pivo znaša sedaj 1 dolar za galono (18 Din za liter), za hmelj pa 36 Din za kg. Z znižanjem carine na pivo in hmelj v Ameriki pa je vsekakor mogoče računati šele v letu 1934. V splošnem pa ameriški trgovski ataše misli, da so izgledi za uvoz v Ameriko že za leto 1933 boljši, kakor pa so bili dosedaj.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Zanimanje za letnik 1933 v predprodaji po 20–25 Din za kg traja dalje, vendar do zaključkov pride težko, ker hmeljarji računajo z višjimi cenami in niso voljni prodajati vnaprej. Za starejše letnike ni povpraševanja.

Češkoslovaška: V zadnjem času je položaj na hmeljskem tržišču nespremenjeno miren. Prometa je prav malo in je bilo le nekaj zaključkov, v glavnem za inozemski račun. Nominalno so ostale cene nespremenjene in notira letnik 1932 žateško blago 30–52 Din za kg. Prodanih je bilo tudi kakih 50 stofov hmelja iz Uštčka letnika 1932 po 35–38 Din za kg. Žateškega hmelja 1932 je bilo znamkovanih dosedaj 35.138 bal v skupni teži 44.191 stofov. — V letu 1932 je izvoz hmelja iz Češkoslovaške zelo nazadoval, v primeri z letom 1931 za skoro 50.000 stofov (l. 1931 izvoz 105.557 stofov, dočim l. 1932 le 55.857 stofov); zlasti je padel izvoz v Francijo, Belgijo in Svico.

Nemčija: Vkljub intervenciji hmeljske prometne družbe je ostalo tržišče nadalje mirno in mine marsikateri dan popolnoma brez prometa. Prodanega je bilo v zadnjem času nekaj Hallertauskega hmelja po 65 do 73 Din, Würtemberskega po 56 Din, gorskega (Hersbruck) po 61 Din in Spaltskega po 77 Din za kg, vse le prav male partije. Radi intervencije hmeljske pro-

metne družbe se cene držijo in notirajo nominalno vse provenience nespremenjeno.

Poljska: Za starejše letnike ni zanimanja, pač pa je nekaj povpraševanja za letnik 1933 v predprodaji po 15–20 Din za kg.

Francija: Dočim so ostale cene nominalno nespremenjene, je položaj na tržišču zopet mirnejši in promet neznačen. — Hmeljarji zahtevajo odločno povišanje uvozne carine na 17 Din za kg in odpravo vseh uvoznih kontingentov po znižani carini. Pivovarne pa se tej zahtevi produkcije odločno protivijo.

Belgija: Tržna tendenca je zelo mirna. Pridelek 1932 notira Alost 32 Din in Poperinghe 27 Din za kg, pridelek 1933 v predprodaji za oktober-november pa Poperinghe 25 Din za kg. Do zaključka pride le poredko.

Anglija: Na hmeljskem tržišču traja dalje zelo mirno razpoloženje. Zadnjih štirinajst dni se je prodalo le manjše količine letnika 1932 po 43–60 Din za kg. Fuggles notira 45–54 Din, Golding pa 27–50 Din za kg. Za starejše letnike sploh ni zanimanja, notira pa letnik 1931 nominalno 7–11 Din, letnik 1930 pa 7–9 Din in starejši letniki 2–4 Din za kg.

Amerika: Tržišče je nadalje zelo mirno in prometa prav malo. Kupuje se le nekaj za sprofi, da kupčija popolnoma ne zastane. Cene pa se še precej držijo, dasi so vsekakor že nekoliko nazadovale in so več ali manj le nominalne, ter letnik 1932 notira 40 do 45 Din, letnik 1931 še vedno 31–39 Din in starejši letniki tudi še 14–28 Din za kg. Dokler ne bo gotovosti glede ukinitve prohibicije, tržišče najbrž ne bo oživel.

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Za razvedrilo

Resnična ljubezen.

Ona: »Povej mi, Mirko, ali bi me imel tako rad tudi če bi bila še tako daleč od tebe?«

On: »Pa seveda, draga moja, o tem ni malo ne dvomim. Čim dlje si, tem rajši te imam!«

Iznajdljivost.

Kopačeva: »Moj mož je strašno iznajdljiv.«

Kovačeva: »Beži no, res? Kaj pa je že vse iznašel?«

Kopačeva: »Vsak večer, ko pride pozno domov, iznajde nov izgovor.«

Najbolj varna naložba denarja — Najvišja dnevna obrestna mera

Jamstvo Dravske banovine z vsem premoženjem in davčno močjo

Hranilnica Dravske banovine podružnica Celje

(nasproti pošte) Cankarjeva ul.

prej Južnoštajerska hranilnica

Vsakovrstna posojila pod ugodnimi pogoji

Dolžnik jamči samo za izposojeni kapital

HMELJARJI! VAŠ DENARNI ZAVOD JE LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Za hranilne vloge jamči
poleg rezerv in hiš nad
5000 članov-posestnikov z
vsem svojim premoženjem

Vlagatelji pri Ljudski po-
sojilnici ne plačajo rent-
nega davka — Stanje vlog
nad 100,000.000 dinarjev

Umetna gnojila

Thomasovo žlindro, superfosfat, kalijevo sol, apneni dušik KAS in Nitrofoskal

Kmetijske stroje

pluge, brane, slamoreznice, trijerje in škropilnice

Sredstva za

pokončavanje škodljivcev

ter vse druge kmetijske potrebščine

oddaja najceneje:

Skladišče

**Kmetijske družbe
v Celju (pri kolodvoru)**

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena kot tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, hmelj, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in pri najugodnejših plačilnih pogojih.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica,

v Mariboru

pa na gosp. Žebota Franja, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10.